

Domoljub

V Ljubljani 26. junija 1940

Leto 53 • Štev. 26

Francija in njena usoda

Te dni beremo v časopisih že ves teden novice o tem, kako se razvijajo pogajanja za premirje med Francijo in Nemčijo ter Italijo. Že pred osmimi dnevi je maršal Pétain poslal nemški vladi predlog za pogajanja o premirju. To premirje je bilo podpisano v soboto, dne 22. junija. Takoj nato so odpotovali francoski pooblaščenca na pogajanja za premirje v Rim, ki ob času, ko to pišemo, še trajajo. Francoska vlada si je sicer pridržala pravico, da se izjavi šele potem, ko bodo vsa pogajanja zaključena, toda med tem so nemške čete zasedle že velik del Francije in Pétainova vlada bo nazadnje le pristala na vse pogoje za premirje. Bivši predsednik francoske vlade Laval je izjavil, da bo Francija sedaj nehala biti velesila — pač velikanski dogodek za državo in narod, ki je vodil politiko evropske velesile že več stoletij.

Pri tem pa skušajmo iz teh velikih pretresov in žaloiger na zahodu izvajati nekaj splošnih ugotovitev, ki so se že sedaj vsilile v ospredje.

Tedaj ko je padel Pariz brez boja 14. junija, je bil to za ves francoski narod najbrž največji udarec v vsem poteku te vojne. Nemška vojska je sicer že bila prišla v Pariz tudi leta 1871, toda tedaj je Pariz samo obkolila, v Parizu pa je za nekaj časa prevzela oblast komuna. V Franciji je Pariz pomenil zase skoraj toliko kakor vsa ostala francoska država. Francija je bila najbolj centralistično urejena država v Evropi in ves francoski narod je tako rekoč dihal samo skozi Pariz. Pariz pa ni bil samo pljuča Francije, bil je tudi njeno srce. Ves francoski narod je Pariz ljubil in ga spoštoval. V Parizu je bilo največ spomenikov francoske zgodovine, v Parizu so bili največji francoski umetnostni zakladi. V Parizu so bili vsi uradi, vsa trgovina, vsa industrija in kdor je hotel hitro in uspešno priti do kruha, je moral samo v Pariz. V ostalih pokrajinah Francije so bile povsod samo podružnice pariških ustanov in industrij.

Ko je padel Pariz, je bil to za ves francoski narod silno hud udarec. Že leta 1914 bi bilo prišlo najbrž prav hitro do zloma, če bi bila tedaj nemška vojska zasedla Pariz. Pariz je bil za Francijo preveč močno centralistično središče in ko je to omahnilo, je vsaj nekaj dni moralo biti v upravi, gospodarstvu in šoli vse zbegano in brez glave. V moderni vojski pa je lahko samo nekaj urna zbeganost že več ko usodna.

Pogoji premirja še niso znani, po izjavi predsednika Lavala sodeč pa lahko sklepamo, da bo Francija morala odstopiti tudi mnogo svojih kolonij in svoje trgovinske in vojne mornarice. Francoski imperij je bil izredno

bogat, posebno oni v severni Afriki. Silno čudno se na prvi pogled zdi, kako je mogel tak velik in bogat narod odstopiti skoraj največje vire svojega bogastva.

Razlage za to bomo našli nekoliko v besedah maršala Pétaina, ko je razložil, zakaj je morala Francija položiti orožje. Rekel je med drugim, da »je Francija imela premalo naraščaja, premalo orožja in premalo zaveznikov.« V francoskih kolonijah in mandatnih pokrajinah je bilo le malo Francozov; če so že bili, tedaj so bili pač samo ravnatelji ali voditelji po raznih podjetjih in pri podrobnem kolonialnem delu niso ravno preveč sodelovali. V kolonijah je bilo zelo mnogo tucev, največ Židov — v veliko nasprotje z Anglijo, kjer so v vseh kolonijah bili ravno Angleži pravi organizatorji in glavni voditelji vseh, tudi najmanjših obratov. Najbrž Anglež nikdar

ne bi mogel pozabiti na svoj imperij, pri francoskem narodu pa ta povezanost s kolonijami še ni bila tako močna.

Francija je položila orožje, ker ga je imela premalo, da bi lahko uspešno vplivala na potek vojne. Dosedaj je bila Francija zmerom med tistimi velesilami, ki so bile v Evropi najbolj oborožene. Tokrat je oborožena pripravljenost Francije odpovedala, s tem pa se je porušilo tudi ravnotežje v Evropi, ki je slonelo na starih in trdnih temeljih. Ta izguba ravnotežja v Evropi se bo še dolgo čutila in kadar se v evropski politiki zgodi kaj sličnega, trajajo nevarnosti in hudi pretresi še več desetletij.

Vojskovanje v Franciji je končano, založna igra velikega francoskega naroda pa bo trajala še zelo dolgo. Položaj v Evropi se je hudo izpremenil in zato moramo biti tudi sami uverjeni, da se bodo posledice vsega tega še dolgo čutila.

Razgled po bojiščih

Z bliskovito naglico so se v minulih dneh razvijali dogodki na zapadu. Takoj po razsulu zapadnih armad pri Dünkirchenu je sledila druga nemška ofenziva na 200 km dolgi fronti od Maginotove črte do morja. Po devetih dneh že je končala s predajo Francije. Dne 14. junija se je nemškim četam brez boja predal Pariz, na severozapadu Francije so čete zavzele pristanišče Le Havre, po prodoru Maginotove črte pri mestu Saarbrücken pa trdnjavo Verdun. V velikem loku so nato obkrožile Alzacijo-Loreno in pri kraju Pontarlier dosegle švicarsko mejo. V torek, dne 18. junija je odstopil francoski ministrski predsednik Reynaud, vlado je prevzel sivolasi maršal Pétain in takoj podvzel korake, da čimprej zaključi za Francoze povsem brez-uspešno borbo in položi orožje. Francija je končala boje, 39 dnevna vojna na zapadu je končana. Nemška vojska in njeno vodstvo beležita edinstvene uspehe zapadne ofenzive: 10. majnika prekoračijo nemške čete luksemburške, belgijske in nizozemske meje, po 5 dneh se preda Nizozemska, po 18 dneh Belgija in na 39. vojni dan prosi Francija za mir.

Po padcu Pariza

V noči med nedeljo 16. junija in ponedeljkom je v Bordeauxu odstopila Reynaudova vlada in takoj nato je bila sestavljena nova francoska vlada. Njen predsednik je postal sivolasi maršal Pétain, ki je znan po tem, da je v svetovni vojni zmagovito branil trdnjavo Verdun. Še isto noč je nova francoska vlada poslala po posredovanju španske vlade Nem-

čiji vprašanje, ali bi Nemčija bila pripravljena ustaviti sovražnosti. Francija želi skleniti z Nemčijo premirje in mir; samo pogoji bi morali biti častni in sprejemljivi za vojsčaka, ki ni odložil orožja. Nova doba evropske vojne se je začela.

Ob koncu tedna so nemške čete vkorakale v francosko prestolnico Pariz. Francoska vojska se je umaknila iz okolice Pariza in za francosko glavno mesto se ni razvila nobena bitka.

Umik francoske vojske

Francoska poročila so napovedovala, da se je francoska vojska povsod v redu umaknila proti jugu, kjer naj bi se ob dolini reke Loire razvila v novo fronto proti sovražniku. Toda tudi v tem primeru se je izkazalo, da je nemška vojska sijajno opremljena in da se lahko premika silno hitro. Francoska umikajoča se vojska se je morala boriti z velikimi težavami, nemške oklopne divizije pa so lahko napredovale s silno hitrostjo. Kmalu potem, ko so nemške čete zasedle Pariz, se je nemška vojska s posebno silovitostjo razprostrla proti vzhodu v smeri proti Troyesu in planoti pri Langresu. Na zahodu je nemška vojska napredovala nekoliko zložneje in je kmalu zasedla Rouen in nato glavno mesto Normandije Rennes. Namen nemškega prodiranja proti vzhodu je bil vsekakor ta, da bi nemške čete na južni strani Alzacije čimprej dosegle švicarsko mejo in tako odrezale Maginotovo črto od ostale Francije. Že v ne-

(Nadaljevanje na 2. strani)

deljo 16. junija pa so se posebni nemški oddelki prepeljali čez Ren pri Briesachu in tako tudi s te strani začeli napadati Maginotovo črto. V srednji fronti na Loire so nemške čete kmalu prišle v Orleans, na več krajih prekoračile to osrednjo francosko reko in prodirale naprej proti Toursu. Vzporedno s tem se je v ređu razvijalo prodiranje naprej proti jugovzhodu in nemške čete so v četrtek 20. junija prišle v Lyon. Naslednjega dne so bile nemške čete že v Bollagardu ob švicarski meji tudi na tej južni strani Švice blizu Ženevskega jezera. Nemške čete so tako prišle na prag pokrajine Savoie, kjer jih na alpski meji čakajo italijanski vojaki. V tem alpskem predelu bo mogoče gibanje oklopnih divizij nekoliko počasneje, vendar pa se bo sta nemška in italijanska vojska na Alpah najbrž prav kmalu združili.

Proti temu pospešenemu prodiranju je francosko vrhovno poveljstvo moglo le s težavo vzdržati strnjeno fronto. Ko so prišli glasovi o ponujenem premirju, se je fronta morala najbrž še bolj zrahljati in od tedaj naprej so francoska poročila ponavljala, da se francoska vojska ne bori več strnjeno, ampak da se proti sovražniku vojskuje ločeno četvero francoskih arnad. Maginotova črta je bila obkoljena, toda posamezne utrdbe so se še držale.

Sestanek v gozdu pri Compiègne

Francoski pooblaščenec so se z zastopniki Nemčije sešli dne 21. junija ob pol 4 popoldne v gozdu pri Compiègne. Sestanek je bil na prav istem mestu, na katerem je maršal Foch 11. novembra 1918 zastopnikom Nemčije sporočil zavezniške pogoje za premirje. Kancler Hitler je francoske zastopnike sprejel v prav istem jedilnem vozu, v katerem je maršal Foch leta 1918 predložil nemškemu zastopniku Erzbergerju in njegovemu spremstvu predloge za premirje. Francosko zastopstvo je tokrat vodil francoski general Huntzinger, ob njem pa sta bila še general Bergeret in veleposlanik Leon Noel. Kanclerja Hitlerja pa so pri prihodu v gozd pri Compiègne pozdravili maršal Göring, admiral Räder, generala von Brauchitsch in Keitel, zunanji minister von Ribbentrop, kanclerjev namestnik Hess, ministri Lammers, Himmler in drugi. Pred začetkom pogajanj je bilo prebrano uvodno poglavje v Hitlerjevi navzočnosti, ki poudarja vzporednosti in razlike med podpisom premirja v letu 1918 in 1940. Ko je bilo prebrano to poglavje, se je kancler Hitler umaknil in je nadaljnja pogajanja vodil general Keitel.

PODPIS PREMIRJA MED NEMČIJO IN FRANCIJO

Dne 22. junija ob 18.50 nemškega letnega časa je bilo podpisano v Compiègnenskem gozdu premirje med Nemčijo in Francijo. Z nemške strani je dogovor podpisal pooblaščenec vodje rajha šef vrhovnega poveljstva nemške vojske general Keitel, s francoske strani pa kot pooblaščenec francoske vlade general Huntzinger. S tem podpisom pa še ni zvezana ustavev nemških sovražnosti. Sovražnosti se bodo ustavile šele šest ur potem, ko bo italijanska vlada sporočila nemškemu vrhovnemu poveljstvu, da je sklenjeno premirje med Francijo in Italijo.

Francoski pooblaščenec za pogajanja o premirju z Italijo so prav isti, ki so sklenili premirje z Nemčijo. Dne 23. junija, so s tremi

nemškimi letali prispeli na rimsko letališče Littorio. Po pozdravih so se francoski pooblaščenec odpeljali z avtomobili v neki vilo, kjer so se že eno uro začela pogajanja za premirje z Italijo, ki bodo verjetno v nekaj dneh končana, nakar prenehajo vse sovražnosti med Francijo na eni ter Nemčijo in Italijo na drugi strani.

VSEBINA POGOJEV ZA PREMIRJE

Kakšni so nemški in italijanski pogoji za premirje, še ni znano. Po angleških poročilih so pogoji za ustavev sovražnosti sledeči:

Nemčija bo začasno zasedla vso francosko zahodno obalo ter vse ozemlje severno od črte Ženeva-Tours, to je približno polovico Francije. — Skloške za zasedbo bo morala nositi Francija. Vsa francoska vojska bo demobilizirana in razorožena. Samo nekaj malega čet bo lahko odšlo v nezasedeno Francijo. Noben francoski oddelek ne sme zapustiti francoskega ozemlja.

Francosko vojno brodovje mora vlada poklicati v francoske vode. Brodovje bo raz-

Zahvala

Podpisana se upravi »Domoljuba« najlepše zahvaljujem za izplačano mi podporo

1000.— din

valed nesreče, ko mi je pogorela stanovanjska hiša. V znak hvalečnosti želim ostati zvesta naročnica »Domoljuba« in ta koristni list vsakomur najtopleje priporočam.

Ostrog pri Št. Jerneju na Dolenjskem, dne 22. junija 1940.

Jurečič Fr. aka.

oroženo in internirano pod nemškim in italijanskim nadzorstvom. V Veliko Britanijo ne sme Francija poslati nobene ladje in pomorskega materiala.

Francoska vojska bo morala izročiti Nemcem v dobrem stanju vse topove, tanke, letala in strelivo. Francoske ladje ne smejo zapustiti pristanišč. Ladje, ki so izven Francije, morajo biti poklicane domov. Francoska vlada bo morala organizirati prevoz blaga za Nemčijo in Italijo po morju.

Del francoskega brodovja, ki ga bosta določili nemška in italijanska vlada, bo ostal na razpolago Franciji za varstvo njenih koristi v kolonijah.

Vsi nemški vojni ujetniki morajo biti izpuščeni, francoski vojaki pa bodo ostali v ujetništvu do podpisa miru.

Italijanske čete bodo po sporazumu z Nemčijo zasedle vso francosko sredozemsko obalo. Nemški motorizirani oddelki ne bodo prodirali dalje od Grenobleja na jug in na vzhod. Iz francoske Savoie in Nice ter dela pokrajine Dauphine naj bi se po vojni ustanovila na videz samostojna država, ki bi bila odvisna od Italije. Vladal bi ji italijanski knez.

Francoska vlada bo obdržala oblast na majhnem ozemlju, a bo docela odvisna od Nemčije. Francoska vlada bi utegnila dobiti za prestolnico spet Pariz.

Francoske pomorske oblasti bodo morale Nemcem dati vse podatke o minskih poljih v zavezniških vodah.

Francija bo morala Nemčiji prepustiti vse zaloge blaga, ki bi lahko služile za nadaljevanje vojne, in dati na razpolago Nemčiji vsa oporišča, ki prihajajo za ta namen v poštev.

Nemčija lahko vsak trenutek odpove premirje, ki se bo začelo izvajati po sporazumu med Francijo in Italijo, če bi se ji zdelo, da francoska vlada ne izpolnjuje prevzetih obveznosti.

NEMSKO POROČILO O PRODIRANJU V FRANCIJO

Glavni stan nemške vojske, 23. junija. Vrhovno poveljstvo poroča: Bitka v Alzaciji in Loreni se je končala 22. junija z vdajo obkoljenih francoskih oddelkov. Po srditih bojih so naše čete ter naši odločni in odlični poveljniki spet izvojevali veliko zmago največjega pomena. Nad 500.000 ujetnikov, s poveljniki tretje, pete in osme francoske armade in z večjim številom drugih generalov ter ogromen plen v orožju in vojnem materialu vseh vrst je padel v naše roke. Najmočnejša utrdba v obrambnem pasu okoli Strasbourga, utrdba Mutzig na vzhodnem pobočju Vogezov, je bila večeraj zavzeta. Zdaaj dajejo odpor samo še nekateri odseki Maginotijevih utrdb v spodnji Alzaciji in Loreni ter posamezni oddelki v Vogezih. Ta odpor bo v kratkem zlomljen.

Na obali Atlantskega oceana so naši motorizirani oddelki prispeli vsa do področja okoli pristanišča La Rochelle. Vojno pristanišče St. Nazaire je zavzeto. Med velikim plenom je tudi mnogo tankov, ki so jih pripravljali, da jih nalože na ladje.

Pri obledniških poletih nad francosko obalo so naši letalci med St. Nazairem in Gironde potopili pet tovornih ladij s skupne tonaže 30.000 ton, eno 10.000 tonsko prevozno ladjo in eno pomožno vojno ladjo. Prav tako so bili izvedeni 22. junija napadi predvsem na sovražna letališča severno od Bordeauxa. Pri teh bojih je bilo na letališču v Rochefortu uničenih 10 sovražnih letal z vžgalnimi bombami, 20 francoskih letal pa je uničil ogenj iz strojnici pri večkratnih napadih s kopnega. En hangar so bombe razrušile. Izgube sovražnega letalstva znašajo 22. junija 49 letal, od katerih jih je bilo šest sestreljenih pri spopadih v zraku, vsa ostala pa so bila uničena na tleh. Štiri nemška letala so izginila. Ena nemška podmornica je potopila sovražno 16.000 tonsko ladjo-cisterno, ki je plula sredi nekega sovražnega konvoja.

ITALIJANSKO VOJNO POROČILO

Uradno poročilo št. 11 štaba vrhovnega poveljstva državne oborožene sile se glasi:

Na Sredozemskem morju je mornarica povečala svojo delavnost. Naše podmornice so potopile tri sovražne ladje, med njimi dve oboroženi. Vzhodno od Balearskih otokov so naši bombniki zadeli neko križarko. Pri zaporednih nočnih napadih je bilo bombardirano pomorsko oporišče Bizerta. Zadeta je bila ena križarka, skladišče municije ter zaloge goriva. Znatno škodo je pretrpelo tudi oporišče v Marseilleu.

V severni Afriki je bil z močnimi letalskimi napadi do temelja razrušen sedež angleškega vrhovnega poveljstva v Metruhu. Zadežte so bile sovražne naprave in oddelki vojaštva. Ob prihliki sovražnega napada na

Tobruk je bila zadeta italijanska mornariška bolnišnica. Med zdravniki, bolničarji in bolniki jih je bilo nekaj ubitih in ranjenih. Pomorska protiletalska obramba je sestrelila eno sovražno letalo. V Vzhodni Afriki so bili izvedeni številni napadi na sovražna oporišča v Sudanu, v Arehu in na utrdbе ter taborišča v Keniji. Ob priliki sovražnega napada na Diredau je bilo sestreljeno eno angleško letalo.

Pri drugih poletih sovražnih letal nad domovinskim ozemljem, predvsem nad Severno Italijo in Sicilijo, sovražnik ni metel bomb, razen v Turinu in Livornu, kjer je bilo zadetih mnogo hiš sredi mesta, žrtv pa ni bilo.

Po švicarskih vesteh je 21. junija okoli 70 angleških letal bombardiralo razna industrijska središča v zgornji Italiji. Tako sta bila bombardirana Lecco in Baleda v bližini Milana ter rezervoarji bencina v bližini Benetk.

GOVOR MARŠALA PETAINA

Dne 20. junija je po francoskem radiu govoril predsednik vlade maršal Petain in med drugim izjavil:

»Premalo naraščaja, premalo orožja, premalo zavetnikov« — to je bil vzrok našega poraza. Zato se je moral francoski narod

Tri baltičke države: Litva, Letonsko in Estonsko je pretekli teden zasledlo po milijona sovjetskih vojakov in je Rusija s tem pridobila lep kos sveta ob Baltičkem morju.

obrniti na sovražnika, da naj se končajo sovražnosti. Vlada je določila pooblaščenca, ki naj sprejmejo od sovražnika njegove pogoje za premirje. Zato sem se odločil s trdim srcem vojaka, ker mi to narekuje naš vojaški položaj.

Mi smo upali, da se bomo lahko uprli na črti Somme-Aisne, kjer je general Weygand razporedil naše vrste. Njegovo ime samo je napovedovalo zmago. Toda sovražni pritisk na to črto je stalno naraščal. Prošnja za premirje je postala neizogibna po 13. juniju.

V maju 1917 smo imeli pod orožjem tri milijone 280.000 moč kljub temu, da je vojno klanje trajalo že tri leta. V tej bitki ob Sommi in Aisne smo imeli pol milijona manj. V

*Dlesni morate
masirati*

z dobro zobno ščetko in fino zobno kremo, kakršna je zobna krema ODOL. Na ta način se v dlesnih poživlja kri, da ostanejo čvrste in zdrave. Uporabljajte za nego zob in ust vsak dan zobno kremo ODOL.

ODOL

maju 1918 smo imeli ob sebi 85 angleških divizij, v maju 1940 pa je bilo ob naši strani samo 10 angleških divizij. V letu 1918 smo imeli na naši strani 58 italijanskih divizij in 42 ameriških divizij. Podrejenost našega vojnega materijala je postajala vsak dan večja in ta podrejenost je bila večja od podrejenosti naših vojakov; Francosko letalstvo se je moralo boriti proti premoči, ki je bila šestkrat večja.

Francoski narod ne zanika, da je izgubil bitko in vsi narodi bodo spoznali naše žrtve. Sedaj naj še pokaže, ali je resnično velik! Mi si bomo zapomnili nauk te bitke, ki smo jo izgubili.

Po zmagi 1918 je med nami prevladovalo razpoloženje za zabave, ni pa bilo več duha požrtvovalnosti. Ljudstvo je stalno zahtevalo več, kakor pa je dajalo. Sedaj pa se je nad nas zrušila nesreča. Jaz sem bil z vami v slavnih dneh, zdaj sem pa na čelu vaše vlade in bom ostal z vami v temnih dneh. Stopite tudi vi na mojo stran! Bitka še trajal Gre za Francijo, za zemljo vaših in njenih sinov!

NARODNI ODBOR V LONDONU

London, 24. junija. AA. Reuter: V najkrajšem času bo sporočena sestava začasnega francoskega narodnega odbora. Francoski narodni odbor bo pri svojem delu upošteval francosko zakonito vladno, čim bo kot takšna sestavljena, kakor tudi delo ljudskih zastopnikov, čim jim bodo razmere dovoljevale sestati se pod pogoji, ki se skladajo s

svobodo, častjo in varnostjo. Francoski narodni odbor bo prevzel pod svojo jurisdikcijo vse francoske državljane na britanskem ozemlju, prevzel pa bo pod svoje poveljstvo, oziroma pod svojo upravo tudi vse vojne in upravne elemente, ki so mude v Angliji ali ki bi v Anglijo prišli. Odbor bo stopil v zvezo s temi uradnimi zastopniki in jih bo prosil, naj stopijo v vlado.

London, 24. junija. AA. Reuter: Po snočnjem govoru, ki ga je imel po radiu francoski general de Gaulle, je bila v francoščini prebrana naslednja izjava:

Vlada Nj. britanskega veličanstva smatra, da pogoji za premirje, ki so bili podpisani in s katerimi so prekršeni sporazumi, ki so bili svečano sklenjeni med zavezniki vladama, popolnoma podrejuje vlado v Bordeauxu sovražniku ter ji jemljejo vso svobodo in vse pravice francoskih državljanov. Z ozirom na to vlada Nj. britanskega veličanstva izjavlja, da vlade v Bordeauxu ne more smatrati za vlado neodvisne države. Vlada Nj. britanskega veličanstva jemlje na znanje predlog o ustanovitvi začasnega francoskega narodnega odbora, ki predstavlja neodvisne francoske osebnosti, katere so pripravljene nadaljevati vojno ob izpolnjevanju mednarodnih obveznosti Francije.

London, 24. junija. Reuter: General de Gaulle je imel snoči v londonskem radiu govor, v katerem je dejal med drugim:

Vlada v Bordeauxu je sprejela pogoje za premirje, pogoje, ki pomenijo vdajo. Ta vdaja je bila podpisana prej, kakor pa so bila izčrpana vsa sredstva za odpor. Ta sredstva so izročena sovražniku, ki jih bo uporabil proti našim zaveznikom. Uporabil bo proti zaveznikom naše orožje, naša letala, naše lačje in naše zlato. Ta vdaja pomeni suženjstvo. General de Gaulle govori vsak večer ob 22 po londonskem radiu.

Odkakujoč bombe

Zdi se, da nam zadnje novice, zadnje iznajdbe morilnega orožja, s katerim se je človek pripravil za sedanjí evropski spopad, še niso sporočili. Skoraj je že prevladovalo prepričanje, da so se z novim orožjem za sedanjí krvavi ples založili samo Nemci, zavezniki pa da vseh 22 let, odkar je minulo zadnje svetovno klanje, niso izumili ničesar novega. Toda zdaj so nas začeli pošal prepričevati, da temu le ni čisto točno tako, kajti poročajo nam tudi z zavezniki strani o nekem novem, nič manj strahotnem in ubijajočem orožju, kakor ga je izumil njihov sovražnik. To skrivnost nam je ta dni razodel nek angleški časninar, dopisnik agencije Reuter, ki so je nad evropskim zahodnim bojiščem vozil z letalom. Ta je omenjeni svojí agenciji postal pismo, v katerem je med drugih napisal:

»Zdaj sem na enem francoskih bombnikov, ki so nočjo to noč izvedli polet nad sovražno ozemlje z namenom, da bombardirajo nekatera važna sovražnikova mesta in čete v zaledju.

Z »mojega« bombnika je bilo vsega skupaj vrženega poldrugo tona razstreliva na neko važno prometno križišče, ki ga je bila prej zasleda sovražna vojska. Z letala sem videl tudi meati Saint Quentin in Cambrai. Bili sta v plamenih.

Kar pa je najzanimivejše, je tole: Pri tem svojem poletu sem imel priliko videti na lastne oči učinek neke posebne vrste francoskih letalskih bomb. Mlad francoski častnik, ki se je tudi vozil z »mojimi« bombniki, mi je razlagal, kako se te bombe uporabljajo in kako učinkujejo.

To bombe — je dejal — se mečejo samo z majhne višine. Čim takšna bomba pade prvič na zemljo, leti kakor kakšen torpedo dalje. Če je bomba iz letala pravilno vržena, potem v trenutku, ko prileti na zemljo, odskoči še dvakrat ali trikrat nazaj, vselej pa delno eksplodira. Odskoči pa le tedaj, če je bila vržena z majhne višine. Če jo je letalec vrget previsoko, bomba ne odskoči, pač pa se takoj pri prvem stiku z zemljo vsa raztrešči. Zgodí se dostikrat celo, da takšna bomba, če jo je letalec vrget iz prave višine in pravilno, odskoči višje, kakor pa leti letalo, iz katerega je padla.

Angleški dopisnik z bojišča končno pripominja, da je učinek takšnih bomb strahovit. Kamor so padle, puste za seboj same razvaline.

Vidi se torej iz tega, da so Francosi tudi iznajdljivi. Le to se še vedno zdi, da so dobri dve desetletji le preveč zabijali čas za vse mogoče druge stvari kakor za temeljito vojaško pripravo.

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

o Spremembe v vladi. Na mesto dosedanjega ministra za telesno vzgojo ljudstva Jevrema Tomiča, ki je z drugim ukazom postavljen za belgrajskega župana, je stopil v vlado za ministra za telesno vzgojo ljudstva dosedanja generalni konzul v Düsseldorfu in poslanec Dušan Pantlič. Dosedanja belgrajska župan Vojin Djuričić pa je razrešen predsedniške dolžnosti.

DOMAČE NOVICE

d Seja Glavne združne zveze. Pod predsedstvom dr. Korošca je bila 19. junija dopoldne v Glavni združni zvezi seja ožjega upravnega odbora. Na seji so razpravljali o pregledu posameznih združnih zvez, nakar je bil sprejet pravilnik za polaganje revizijskih izpitov za združne revizijske pripravnike. Po tem pravilniku bodo tri izpraševalne komisije, in sicer ena v Belgradu, druga v Zagrebu in tretja v Ljubljani. Predmet razpravljanja je bilo tudi vprašanje podpor posameznim združnim zvezam. Člani upravnega odbora so se na seji najtopleje zahvalili dr. Korošču za vso naklonjenost in veliko podporo, s katero je v veliki meri podpiral in omogočil v tako lepem obsegu sedanjo jugoslovansko-bolgarsko združno razstavo v Belgradu.

d Seja Zveze mest. Te dni se je v Zagrebu končala seja zastopnikov Zveze mest kraljevine Jugoslavije. Teh posvetovanj sta se poleg zastopnikov iz drugih krajev države udeležila tudi ljubljanski župan dr. J. Adlešič in načelnik gradbenega oddelka banske uprave dr. Andrej Graselli. Na seji so razpravljali o vprašanjih, ki se nanašajo na vsa mesta v državi in ki jih je v sedanjih časih že posebno treba nujno rešiti. Govorili so med drugim o zaščiti civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi, o vprašanju kopitenja zalog življenjskih potrebščin, o plačah mestnim službenecem z ozirom na sedanjo draginjo žer še o nekaterih drugi hvažnih vprašanjih.

d Pri gotovih boleznih žolča in jeter, solčnega kamna in zlatence urejuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda prebavo in pospešuje izpraznjenje črev. Kliničke izkušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tečče »Franz-Josefova« voda pomešana s nekoliko vroče vode.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. št. br. 15.483, št. V. št.

d Državnim službenecem je treba pomagati. List »Slobodna misao«, ki izhaja v Nikšiću, prinaša članek, ki ga je bil napisal profesor S. Bubič o razdvojenosti državnih uradnikov, kjer je med drugim takole govoril: »Razumemo, da je državi težko, da bi v sedanjih časih dobila denarno možnost za povišanje naših plač. Resnica je, ako se bo ta draginja nadaljevala v sedanjem tempu, ne bomo niti več govorili o povišanju plač, ker bodo te naše plače izgubile svojo denarno vrednost. Ali je mar mogoče imenovati plačo tistih nekaj stotin dinarjev kakega sluga, kadar bo ta za denar mogel kupiti le nekaj vreč moke? Za zdaj pustimo ob strani to prikazen prihodnosti, ki naj sama likvidira vprašanje naših plač, ampak rajši zahtevamo od države tisto,

kar nam resnično more dati: naj nam država začasno, dokler ne bo imela gotovine, naše plače poveča za 30 do 40 odstotkov s tem, da nam bo dajala svoje obveznice kot vrednostne papirje, da bi z njimi mogli urediti svoje dolgove. Mislim, da najmanj ena tretjina naše plače gre za plačevanje dolgov, ki jih pa po sedanjih cenah nimamo z ničimer več plačevati.«

d Draginja raste. V »Trgovskem listu« je pod tem naslovom članek, kjer čitamo tudi sledeče: Vsemu temu bi se bilo moči izogniti, če bi pustila država davke nespremenjene in če bi nekatere celo zmanjšala, samo da bi ohranila stalne cene, za svoje nove izdatke pa uporabila oni davčni postopek, ki se ne more prevaliti na blago in cene. Namesto one davčne odredbe o pridobnini, ki bo zaradi

Neredna stolica

upliva na vas organizem.
Dobrosredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

sedanjih razmer dala mnogo manj, namesto zvišanja carin, azia, poslovnega davka itd., naj bi raje izdala uredbu o davku iz premoženja, pa bi bila bolj trdna ne samo valuta in bi bili novi državni izdatki popolnoma pokriti, temveč bi bila državi dana tudi možnost, da bi zmanjšala prometne cene in posredne davke, kar bi pripomoglo k stalnosti cen in s tem tudi k stalnosti proračuna. — Če je bilo zamujenih že osem mesecev, je še vedno čas, da se obrnemo k drugi finančni politiki, ki bi zaustavila dvig cen, državne finance pa spravila v zdravo stanje ter naše valuto ustalila.

d Skladišče za sol, ki bo največje v državi, bodo sezidali v Sisku.

Na Vrhov dan se bomo spominjali vseh tistih navdušenih borcev, ki so padli za Križ in zlato svobodo. Če je kdaj prihrano, da se resno zamislimo v dogodke Vidovega dne, je nujno potrebno, da se zamislimo letožnje leto, da bomo znali ceniti narodno svobodo in lastno državo, za katero moramo biti pripravljeni doprinesti tudi najhujše žrtve.

d Popolna nemška gimnazija. Prosvetni minister je dovolil, da se v Novem Vrbasu ustanovi popolna nemška realna gimnazija s pravico javnosti. Učitelji morajo biti jugoslovanski državljani, na gimnaziji se poučuje tudi državni jezik. Uporabljati se smejo samo šolske knjige, ki jih je prosvetno ministrstvo odobrilo.

d Zakaj je pivo tako drago? Deln. družba pivovarne »Union« v Ljubljani je imela nedavno svoj občni zbor za l. 1939. Kakor je videti

iz poslovnega poročila, je prodaja piva še vedno več ko polovico manjša od prodaje prejšnjih običajnih let, ko pivo še ni bilo tako močno obremenjeno s trošarinami in drugimi dajatvami. Kake visoka so ta bremena, vidimo iz zaključnih računov, po katerih je družba v preteklem poslov. letu plačala samo trošarin in davkov nad 17 milijonov dinarjev. Zanimivo je, da so n. pr. v prejšnjih letih, ko je bila prodaja več kot dvojno visoka, bile skupne trošarine in davki manjši kot v zadnjem letu. Pivo je torej sedaj dvakrat tako visoko obdavčeno kakor prej in je potem razumljiva razmeroma visoka prodajna cena piva.

d Pri zaprtju ali pri metastah v prebavi vzemite zjutraj na tečče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

d Odbor državnih uslužbenecov v Belgradu je imel te dni sejo, na kateri je sprejel zahtevo, ki v glavnem ugotavlja, da je gmočni položaj javnih uslužbenecov ostal poleg neznesne draginje, ki še vedno raste, do danes nespremenjen, da so vsi tisti stari predpisi, ki urejajo pravice in dolžnosti javnih uslužbenecov do države in obratno, in ki so napravili splošnim državnim koristim, kakor tudi javni službi kot taki, veliko škodo, ostali še vedno v veljavi. Dalje da se ni nič vidnega storilo, kar bi nas moglo prepričati, da se je težavno stanje javnih uslužbenecov vzelo resno v pretra in hotelo temu stanju od pomoči.

d Dve tri o naših Italijanih. O številu Italijanov v naši državi prinaša belgrajska »Ravnopravnost« podrobne podatke, čeprav ne raz, no najnovjše. Iz njih je razvidno, da je po ljudskem štetju 1931 živelo v Jugoslaviji 93% Italijanov, od katerih jih je bilo 5849 italijanskih, 3547 pa jugoslovanskih državljanov. Po posameznih banovinah so bili takole raztreseni: dravska 434, bivša savska 4176, primorska 1580, zetska 667, vrbaska 1312, drinska 458, v ostalih banovinah pa jih je živelo še manj. Italijanci imajo na Krku ljudsko šolo, otroško zabavišče in večerno šolo, v kateri so tečajni za odrasle, v Sibeniku in Trogirju ljudsko šolo, v Splitu ljudsko šolo, otroško zabavišče in večerno šolo. Ljudske šole imajo Italijani pri nas še v Dubrovniku in na Hvaru, nameravajo pa jo ustanoviti tudi v Kotoru. Razen tega imajo Italijani v Jugoslaviji 23 društev in čitalnic, pa tudi dve cerkvi, in sicer v Dubrovniku in Splitu.

d Prodajta krmo vojaški oblastim. Iz naše banovine je bilo izvoženega mnogo sena, do čim vojska še nima dosti večjih zalog krme za živino. Zato opozarjamo, da vojaške oblasti kupujejo in plačujejo po najvišjih dnevnih cenah vse razpoložljive količine sena, slame, ovsu in kofuze. Dolžnost vsakega je, da tako blago ponudi in proda prvenstveno za vojne potrebe dravske divizije in šele potem zadosti naročilom drugim interesentom. Ponudbe za razpoložljive vagonске pošiljke stisnjene sene ali slame je treba predložiti najbližji garniziji ali pa neposredno intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. Blago je plačljivo na licu mesta takoj po prevzemu po cenah, ki niso nikakor nižje od cen, kakršne plačujejo drugi kupci.

d Podražitev čevljarških izdelkov. Združenje čevljarjev v Ljubljani je sklenilo, da se zaradi podražitve usnja podraže čevljarški izdelki in tudi vsa čevljarška popravila. Na občnem zboru je večina grajala one čevljarške mojstre, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti do čevljarških pomočnikov.

d Vlom v škocijansko kupašnico. 16. junija med jutranjo mašo (med 6 in 7 uro) je drzen

„Zweikindersystem“

Pa se nikar ne ustrašite tuje nemške besede! V teh besedah je izražen nauk nekega Malthusa in pa njegovih častilcev, češ da je dovolj za družino, če ima le dva otroka. Potem starši zanje vsaj bolje skrbe in jim ob smrti lahko izročijo dostojnejši delež premoženja, ne pa samo kup uboštva. Tako je učil ta gospod in njegovi verniki mu prikimavajo, gospa življenjska Izkušnja pa govori vse drugače. V številnih družinah se namreč otroci med seboj vzgajajo, drug drugega spodbujajo k delavnosti, k rednosti, k pridnosti, k pobožnosti in starši nimajo z njimi nič več dela kakor pa tam, kjer je edini »prince« ali pa kjer je edina »princeznica« vladarica cele hiše in vsi posli iz vse hiše in vsi člani družine srbno pasijo, da mali ne bo jokali... Dobra vzgoja je najboljša dota, denar pa rodi zapravljalce!

vlomilec, ki se je skrivil v župnišče pred mašo, vdrl v sobo, kjer je bila blagajna Posojilnice in cerkve. Soba je bila v prvem nadstropju, na najbolj varnem prostoru, spodaj zavarovana z dvema hudima psoma. Dohod v njo vodi skozi pisarno, ki je bila zaklepjana, in prav tako je bila soba sama močno zaklenjena. Vlomilec je vlomil skozi vrata in uvil z močnim železom zapahe. Odnesele je 8000 din v tisočdinarskih bankovcih iz posojilnične blagajne, tisočdinarski bankovec iz cerkvene blagajne, do 120 din župnikovega denarja, en samokres s 60 naboji, srebrno uro z obratno verižico, ki je bila kupljena pred nekaj leti v trgovini za ure pri Vil-

harju. Cerkevnega drobiža ni odnesel, dasi ga je videl, in prav tako ne cerkvenih posod, ki so bile tudi v sobi. Ta drzen vlom je povzročil v fari silno razburjenje. Orožniške postaje iz Grosupljega, Turjaka in Dobrepolj so bile takoj na mestu in so pričele zasledovati oboroženega vlomilca. — Orožniki so zaprti delomrzneža Tekavca, ki je vlom priznal.

d) Laška pivovarna. Tovarna ima vsega skupaj nekaj nad 70 prostorov, ki so zelo dobro urejeni, med seboj avtomatično povezani. Gradnja laške pivovarne, katere štejejo med najsodobnejše pivovarne v Evropi, je stala s stroji okrog 8 milij. din. Pivovarna ima lastno elektrarno, lastni vodovod s termalsko vodo, ki še prav posebno vpliva na dobro kakovost piva. Najmodernejši in higienično so urejeni hladilni prostori, v katerih je sedaj 36 tankov po okrog 260 hl piva. Tanki so v dveh etažah. V njih lži pivo tri mesece, zato se imenuje ta klet ležalna klet. Za varenje piva so v pivovarni uporabljali do sedaj češki slad, ki je beljši od našega ječmena. Sedaj imajo tu v zalogi zadnjo pošiljko iz Češke, naročili pa so ga že iz Madžarske. Zanimivo je, da je prišla iz Laškega pobuda, da bi okrajni kmetijski referent vplival na našega kmeta, da bi tudi on začel sejati te vrste slad. Baje ga sadi sedaj okrog 80 kmetov. Sedanja možnost proizvodnje laške pivovarne je mesečno 25.000 hl, lahko pa ga proizvaja trikrat več. Primanjkuje namreč tankov, ker je to zvezano z ogromnimi stroški. Mesečno se izvaja iz pivovarne okrog 60 vagonov piva, t. j. 60×50 hl je 3000 hl. Sedaj je v prometu 8000 sodčkov, kar predstavlja vrednost 3 milij. din. Steklenic imajo 300.000. Dobe jih iz Rogatca. J

50 letnica okrožnice „Rerum novarum“

»Slovenski delavec« prinaša uvodnik s tem naslovom, kjer se peča s 50 letnico papeževe okrožnice »Rerum novarum« in desetletnico »Quadragesimo anno«, ki bosta obe drugo leto. V članku obravnava pomen teh dveh okrožnic za katoliško gibanje po svetu ter našo dolžnost, ravnati se po njih. Na koncu pa pravi: »Tudi v teh težkih dneh verujemo, da ne delamo zaman. Previdnosti zaupamo in v njeno pravičnost verujemo. Delo bo rodilo svoj sad, spoznana resnica nas bo odrešila. Mnogo smo sicer zamudili, prepočasi smo se oklepali Cerkve... Kako bomo ti dve obletnici slavili? Upamo, da vkljub drugačnemu pričakovanju vendar le v duhu teh

okrožnic. Nikjer naj v knjižnih predalih ne ostaneta zaprašeni, nebrani, nedoumeti. Drugo leto nas mora združiti vse, ki smo dobre volje, okrog duha teh dveh okrožnic. Načrti za novo družbo morajo zmagati, morajo se urediti. Kar je bilo zamujenega, moramo nadomestiti. Kar je bilo nasprotovanj, jih bomo obžalovali. Z združenimi močmi se bomo prijeli velike naloge ter s Cerkvijo v ljubezni zmagali. Že zdaj je treba misliti na ti dve važni obletnici, že zdaj je treba delati za uspešno proslavo. Drugo leto bi bilo že prepozno. Takrat bi mogli ustvariti le nekaj zunanega, le nekaj videza, a nič resničnega.«

Odkup pšenice in koruze

Belgrad, 24. junija. m. Ministrski svet je na predlog ministra za trgovino in industrijo predpisal uredbo o maksimiranju cen in prislisnem odkupu pšenice in koruze.

Uredba določa, da se pšenica in koruza in leta 1939 ne sme prodajati dražje od naslednjih cen: pšenica iz Bačke, Banata in Baranje po 330 din za 100 kg, pšenica iz Srema in Slavonije 227 din, iz Bosne in Srbije pa 224 din; bela koruza po 180 din in rumena koruza po 70 din za 100 kg.

Te cene veljajo za pridelovalca, ki postavlja v skladišča, vagon ali šlep na nakladalni postaji. Za žito, ki se kupuje od osebe, ki se peča s prometom ali predelavo žita, si bodo na gornje cene zaračunali še dokazane prevozne stroške od nakladalne do namembne postaje. Gornje cene veljajo za kupčije, sklenjene pred uveljavljenjem te uredbe.

§ 2. uredba določa, da se morajo preostanki pšenice in koruze prijaviti pristojnim oblastem v

roku treh dni po uveljavljenju te uredbe, in sicer osebe, trgovci, zadruge itd., ki imajo več pšenice ali koruze, kakor to določa § 3 uredbe. § 3 pa pravi, da se taki preostanki smatrajo za zalogo tega žita, ki presegajo minimalne potrebe za prehrano do novega žita, in sicer za vsakega člana družine do 10 let starost 30 kg pšenice in 60 kg koruze, nad 10 let starosti pa 60 kg pšenice in 120 kg koruze. Lastniku se prepušta, da izbere določeno količino pšenice in koruze. Za prehrano živine uredba določa minimalne potrebe do novega žita, in sicer za konje, vole, krave, bike, pitane svinje do 400 kg koruze na grlo, ter za drobnice 120 kg na grlo. Vse zaloge pšenice in koruze, ki presegajo gornji minimum za prehrano družine in živine, bo prvenstveno pokupil Prizad. Upravne oblasti te organizacije in finančna kontrola so dolžni z vsemi sredstvi pomagati Prizad-u, da se bodo predpisane uredbe točno izpolnjevale.

Železniška nesreča pri Pesnici

Dne 21. junija ob 5.25 je prišlo med postajama Pesnica in Cerknica do težke železniške nesreče, in sicer na ovinku, kjer seče železniško progo državna cesta nasproti postevu Grahovnik—Fleischackerja, 1 km od postaje Pesnica proti St. Ilju. Trčila sta naš in nemški tovorni vlak. Vzrok je v tem, ker je naš tovorni vlak, ki je bil namenjen v St. Ilj, odpeljal iz Pesnice zaradi napačno postavljene kretnice, po nepravem tiru. Do trčenja je prišlo na odprti progi. V tem trenutku sta vozila oba vlaka z veliko hitrostjo: 45 km na uro. S silnim trščem sta oba vlaka udarila skupaj. Posledice trčenja so bile strašne. Obe lokomotive sta se zarili druga v drugo, prevrnili sta se v jarek tudi oba službena voza, ki sta se spremenila v kup tresk. Na našem tovornem vlaku so bili poškodovani štirje vagoni. Dostil hujske pa so bile posledice trčenja na nemški vlak. Razbilo in iztirilo je 15 odprtih tovornih 22 tonskih vagonov, naloženih s šlezkim premogom.

Proga je popolnoma zatrpna. Vagoni s premogom leže na obeh tirih in v jarku. Več kot srečno naključje je bilo, da to trčenje ni zahtevalo hujskih posledic za železniške osebe. Šest ljudi je ranjenih, in sicer oba jugoslovanska in nemška strojevodja in kurjača ter nemški vlakovodja in en nemški železničar. Težko ranjene so prepeljali v mariborsko bolnišnico. To so: 40-letni vlakovodja Josip Hribar, ki ima poškodbo na čelu in polomljena rebra; strojevodja Maks Walther, ki ima odtrgano uho, zlomljeno desno roko in več drugih poškodb; lažje pa je bil ranjen 52-letni kurjač Ivan Zorn. Ker je dobil le lažje praske, je lahko takoj zapustil bolnišnico, dočim sta ostala dva morala ostati v bolnišnici.

Na kraj nesreče je prvi prišel finančni siražnik, ki je tudi nadzoroval progo. Pomožni vlak iz Maribora je prispel takoj na kraj nesreče, kjer so zdaj pospravljala dela. Na kraju nesreče se je nabralo tudi mnogo radovednežev iz Maribora.

Škoda je ogromna in je do sedaj še ni mogoče preceniti. Na kraj nesreče sta prispeli tudi jugoslovanska in nemška komisija.

NESREČE

n Strela je užgala poslopje. Ono nedeljo ob 10 zvečer je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Alojzija Boriška na Selu nad Polšnikom pri Litiji. Strela je poslopje užgala in v hlevu ubila konja in vola. Vsega skupaj je bilo v hlevu devet glav živine, ki je niso mogli rešiti zaradi tega, ker so bila v hlev samo ena vrata in se je prav pred vrata tako vsula goreča streha. Poleg živine so zgoreli tudi kmetijski stroji, vse orodje in vse žito ter še streha na hiši.

n Nevhte so se razbesnele 16. junija po raznih slovenskih krajih, tako v Mariboru in okolici ter v Prekmurju. Udarjala je strela in tolkla je toča. V okolici Sobote je žito, ki bi v nekaj dneh že rumenelo, popolnoma zbito. Huda ura je bila tudi okrog Komende, kjer je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Franceta Laha na Klancu. Poslopje je zgorelo do tal.

Zahtevajte povsod naš list!

Opozorilo čebelarjem

Čebelarji, ki prevažajo čebele na ajdovo pašo v okraje Ljubljana okolica, Slovenski Gradec, Brežice in Celje se opozarjajo, da morajo po določitih čl. 3 naredbe o prevozu čebel na ajdovo pašo III. števil. 3894-1 z dne 23. junija 1936 to prijaviti občini, v katero jih nameravajo postaviti v pašo do vključno 1. julija 1940. V prijavi je navesti točno število panjev in prostor, kamor jih nameravajo postaviti.

V ostale kraje je dovoljeno čebele postaviti v ajdovo pašo le na določena stalna stojišča, na nova stojišča pa le v smislu določil čl. 6 naredbe o prevažanju čebel na ajdovo pašo III. števil. 4926-1 z dne 7. julija 1938, sicer bodo občutno kaznovani, čebele pa po določitih naredbe odstranjene na njihove stroške in nevarnost, če tega v določenem roku ne bodo prizadeti sami storili.

Čebelarji, ki imajo po naredbi iz l. 1938 stalna stojišča pa jih letos iz kakršnih koli razlogov ne bodo ali samo deloma uporabili, morajo po določilu čl. 8 navedene naredbe to

javiti najkasneje do 5. julija t. l. okrajnemu načelnstvu, v čigar območju se stojišče nahaja, da ga isto lahko za letos odda proslilec, ki nimajo stalnih stojišč.

Ne pozabite na čebele tovarišev, ki se nahajajo v vojaški službi! V začetku julija pregledajte vse njihove panje, če so v redu. Slabiče in brezmatične združite in pripravite družine za jesensko pašo. Če prevažajo čebele v pašo, preskrbite, da čebele ne bodo ostale doma. Dolžnost naših podružnic je, da to delo organizirajo! Držimo se načela: Vse za blagor domovine in gospodarski prospek slovenskega čebelarstva. V slugi je moč!

Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani, ki ima svojo nadrobno trgovino na Tyrševi cesti 21, je sedaj ustanovilo tudi še trgovino z medom na debelo. Med bo društvo prevzemalo od svojih članov v komisijsko prodajo ter bo dajalo predujme. Vodstvo upa, da bo s tem pripomoglo, da bodo člani svoj pridelek izvohčili lažje in po boljših cenah.

„Češnjev dan“ v Brusnicah pri Novem mestu

ho letos v nedeljo, 30. junija. Otvoritev razstave in češnjevnega sejma bo po prihodu dopoldanskega vlaka, ki pride v Novo mesto ob desetih. Iz Novega mesta bo vozil avtobus g. Kosa. Češnje bodo letos izredno lepe, ker niso tako polne kot lani. Leto in prav primerno za vkuhanje. Obisk razstave lahko združite z izletom v St. Jernel, kjer bodo prejšnji dan, na praznik, slavne konjske dirke. — Pridite in pozabite ob sladkih češnjah, brusniških hrustavkah, grenkosti življenja.

proti hudemu škodljivcu, se vsako leto pojavlja v večjem številu. Ker nimamo učinkovitega sredstva, razen pobiranja gosenic, bub in v zimskem času goseničnih zapredkov, je nevarnost, da se bodo gosenice zaplodile v vedno večjem številu. Vsekakor pa zaslužio pohvalo nekatere osnovne šole, ki z otroci vsako leto unijo tisoče in tisoče gosenic, bub in tudi meluljev, ki se prav v tem času v nepreglednih jatah podijo po sadovnjakih.

d) Strela zažiga. Ob priliki zadnje nevihte je v Bačkovi pri Sv. Benediktu v Slov. goricah udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Kaarada. Poslopje je bilo pokrito s slamo ter se je vžlil hudemu nalivu užgalo. Domači so s pomočjo sosedov samo uspeli z reaktivno živino iz hleva, vse drugo pa je zgorelo.

d) Iz doslej neznanega vzroka je nastal ogenj v mariborski livarni in tovarni kovin, katere lastnik je g. Pengg. Škode je do 80.000 dinarjev.

d) 30 prašičev poginilo. Dne 17. junija je prispel na maribor. postajo transport prašičev, ki je bil namenjen v Nemčijo. Pri pregledu ki so ga izvršili v Mariboru, pa so v osmih vagonih, kolikor jih je transport obsegal, našli kar 30 poginulih prašičev. To je gotovo posledica hude vročine in pomanjkanje oskrbe. Takih primeri, ki povzročajo občutne izgube našemu gospodarstvu, se pri sličnih transportih večkrat dogajajo. Zato bi bilo umestno, da oblast stori vse korake, da bi se podobni primeri v bodoče onemogočili.

d) Strašna nesreča v rudniku v Hrastniku. V soboto je našel v rudniku v Hrastniku strahotno smrt 55 letni rudar Matija Pušnik. Zaposlen je bil pri prevažanju vozičkov, napoljenih z zemljo. Nenadoma je pri enem od teh vozičkov, ki so drveli z veliko bizino navzdol, odpovedala zavora. To je opazil Pušnik, ki je hotel preprečiti nesrečo in je skušal s velikim železnim drogom ustaviti voziček. Pri tem pa je voz s tako silo butnil vanj in ga pritisnil ob steno, da mu je zmečkalo glavo in vse telo. Velik železen drog, ki ga je držal v rokah, ga se mu je zapičil v prsa in se zabodel skozi vse telo in bogo do tal. Seveda je bil nesrečen v trenutku mrtev. Pokojni Matija Pušnik je že 34 let delal v rudniku. Kmalu je nameraval stopiti v zaslužni pokoj.

Bogoljub

najboljši in najlepši opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslav. tiskarna. |

d) Volitve v Kmetijsko zbornico. Ker je bilo z žrebom določeno, da poteče po prvih treh letih po izvolitvi mandat svetnikom Kmetijske zbornice naše banovine in njih namestnikom, izvoljenim za okraje Celje, Gornji grad, Kočevje, Kranj, Laško, Lendava, Litija, Ljutomer, Logatec, Maribor desni breg, Ptui, Slovenski Gradec in Skofja Loka, je ban naše banovine g. dr. Marko Natlačen odredil, da se opravijo dopolnilne volitve svetnikov Kmetijske zbornice naše banovine in njih namestnikov za našete okraje v nedeljo, dne 18. avgusta.

d) Graditev državne realne gimnazije v Mariboru izlicitirana. Oni dan je bila na tehničnem oddelku banke uprave že tretja licitacija za graditev poslopja državne realne gimnazije v Mariboru. Na licitacijo so prišla težaška, zidarska, betonska, železobetonska ter tesarska, krovna in kleparska dela. Za zidarska in železobetonska dela je bil najugodnejši ponudnik stavbno podjetje Just Gabrieljčić iz Ljubljane, ki je bilo voljno prevzeti delo za 4.137.400 din. Za tesarska dela je bil najpovoljniji ponudnik Prva produktivna zadruga tesarskih mojstrov iz Ljubljane s ponudbo 329.760 din. Krovna dela je izdelal Karel Kocjan, krovski mojster iz Ljubljane za 268.300 din, kleparska dela pa Avgust Stok iz Celja za 96.700 din. Ker daje potrebna denarna sredstva za zgraditev te gimnazije banovina, bo o licitaciji odločal ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen. Ker je graditev

Novi grobovi

na Umrlj so: v Kranju hčerka posestnika Vilma Požgaj; v Begunjah Valentin Šturm; na Pobrežju v Mariboru Marija Perkič roj. Maurer; v Kamni gorici delavec pri KID Ivan Toman; v Zg. Šiški, č. sestra Marija-Tajda Tomc; v Gor. Doliču Marija Zupanc roj. Naveršnik; pri Sv. Križu ob Krki Joško Kerin; v Radovljici urarski mojster Jože Prestler. — V Ljubljani so odšli v večnost: vdova po trgovcu Marija Vehovec, ekonom rudarske šole v Celju Franc Lapajne, bivši tovarnar Karel Poljak, 89 letni Ivan Cerne, Fani Papež in 67 letna Franja Deisinger. — Naj počivajo v miru!

gimnazije v Mariboru že izredno nujna, je upravičeno upanje, da bo g. ban licitacijo v najkrajšem času potrdil.

d) 18 novih gasilskih edinic s 300 izvežbami in sodobno opremljenimi gasilci dobi v kratkem mesto Maribor.

d) Mariborski teden, ki bi se moral vršiti od 3. do 11. avgusta, je preložen na poznejši čas.

d) Velik izvoz jajc. Pretekli teden so izvozili skozi Maribor v Nemčijo 60 vagonov jajc. Prispela so iz Bolgarije, ki zadnje čase ogromno izvažajo skozi Maribor.

d) Opozorilo vinogradnikom. Nevarna peronospora je pričela že v precejšnji meri nastopati. Zlasti v onih vinogradih, v katerih prvo škropljenje ni bilo pravočasno izvršeno. Deževno vreme zadnjih dni bo razvoj te bolezni še pospešilo, zaradi česar se vinogradniki opozarjajo, naj nujno izvršijo tretje škropljenje. — Banov. vinarski in sadj. zavod v Mariboru.

d) Cinkarna d. d. v Celju je ugodila zahtevam delavstva po draginjski dokladi. Že pred tedni je podjetje dovolilo delavstvu 15% draginjsko doklado, pozneje pri drugem pogajanju je ponovno pristalo na 10% in te dni je ugodilo tudi naknadni zahtevi delavstva po 10% dokladi, da znaša sedaj skupna draginjska doklada 35%. Med podjetjem in delavstvom je sklenjena pogodba o tej draginjski dokladi z enomesečnim odpovednim rokom.

d) Požar na Dravskem polju. Te dni je zopet gorelo v Rojnji vasi pri St. Janžu na Dravskem polju. Žrtev plamenov je postala stanovanjska hiša posestnika Peska Lovrenca. Uničujoči element je uničil tudi vso opravo v stanovanju, tako da trpi Pesek veliko škodo. Na nesrečo se je ogenj razširil na gospodarsko poslopje sosedu Dobnika Franca, kateremu je poslopje tudi uničil. Skupna škoda je cenjena nad 45.000 din.

d) Gosenice so naredile občutno škodo. Zadnja leta so se v nekaterih krajih v Prekmurju pojavile v velikem številu gosenice globovega belina. Veliko število sadnih dreves so objedle do golega. Niti enega lista ni bilo videti na drevesih. Kljub marljivemu zatiranju in dobri volji, ki so jo pokazali ljudje v borbi

RAZGLLED PO SVETU

KATOLIŠKA CERKEV

Protiletalska zaščita. V zadnjih časih je bila v vaticanskem mestu organizirana tudi protiletalska obramba, kajti kdo more jamčiti, da bo sovražnik Vatikanu le prizanesel. Zdaj je dala civilna uprava na razpolago poldrug milijon lir za zgraditev zavetišča proti plinskim napadom. Vpliv vojne je kaj lahko opaziti tudi na vaticanskem kolodvoru, ki je vsakakor eden najbolj svojevrstnih na vsem svetu. To je postaja, kjer zaman iščeš okence, pri katerem bi dobil vozovnico, postaja brez čakalnice, kjer bi se lahko za trenutek odpelil, če si prezgodaj prišel. Le čakalnica, namenjena za sv. očeta, je tu. Na znotraj je prav podobna po svojem okrasju kakšni kapeli. Ko je izbruhnila sedanja vojna, so to papežovo čakalnico obložili z vrečami, napolnjenimi s peskom, vanjo pa so navozili v zabojih velike zaloge živil, vreče moka, sladkor in drugo, kar naj bi obvarovalo vaticanske prebivalce pred pomanjkanjem in lakoto. Torej je tudi Vatikansko mesto danes v znamenju vojne. Prav tako kot druga mesta, se je moralo zavarovati za primer, če bi sovražnik začel sipati bombe tudi na kraje, ki so vojne brez dvoma najmanj krivi in odkoder se tudi najbolj iskreno prizadevajo, da bi se vojna končala in prihranile še nove in nove žrtve.

BOLGARIJA

Po vojni. Predsednik bolgarske vlade Filov je imel daljši razgovor z zastopniki tiska. Pri tej priliki je izrazil svoje zadovoljstvo, kakor tudi zadovoljstvo bolgarske vlade in vsega bolgarskega naroda, da so zdaj vendarle začeli govoriti o miru. Sklenitev miru se, kakor kaže, vedno bolj približuje. Vse to — je nadaljeval Filov — ne pomeni, da bo bolgarska vlada spremenila svojo dosedanjo zunanjo politiko. Toda Bolgarija z veliko pozornostjo zaseduje razvoj dogodkov ter bo vse storila, kar bo v njeni moči, da se zavaruje koristi države. Bolgarija ima razlog, da veruje in se nada, da bodo njene koristi priznane, ker sta oba vojskovođa se tabora izjavila, da se s tem mirom ustvarja nov red, ki bo temeljil na pravičnosti. Bolgarija pa je bila zelo prizadeta po mirovnih pogodbah. Predsednik bolgarske vlade je s to izjavo mislil podčrtati ozemeljske zahteve, ki jih ima Bolgarija do Rumunije in glede dostopa na Egejsko morje.

TURČIJA

Vojaška ojačenja na bolgarski meji. Poveljstvo turške vojske je poslalo nova vojaška ojačenja na bolgarsko mejo, da bi preprečilo morebitni bolgarski poskus za prodor do Egejskega morja. Povod za te vojaške ukrepe je dal zadnji govor predsednika bolgarske vlade Filova, ki poudarja bolgarske revizionistične zahteve in pa pisanje bolgarskega tiska glede tega, kaj hoče Bolgarija dobiti od sosed. Turške oblasti v Odrinu so opozorile vse civilno prebivalstvo, naj zapusti takoj mesto vsakdo, kdor le more. Precej turških rodbin iz Odrina je že dospelo v Carigrad. V turških

krogih se boje, da ne bi Nemčija in Italija posredno in neposredno skušali izvesti kakih kazenskih ukrepov proti Turčiji, ker je lani sklenila vojaško zvezo z zavezniki. V turških krogih poudarjajo, da se Turčija nikakor ni odrekla svojih obveznosti do Anglije in Francije, ker je prepričana, da bo mogočno angleško brodovje stalo med njimi in Italijo vse do tlej, dokler ne bo odpovedala pogodbe.

DROBNE NOVICE

Nemške oblasti v Parizu so določile amerškemu poslanstvu Bullittu prisilno bivalističe.

Svedska vlada je odpoklicala vse svedske državljane iz Anglije.

Angleška vlada je prevzela vsa francoska vojna naročila v Ameriki.

Vsi Nemci v italijanskih afriških kolonijah so se prijavili kot prostovoljci v italijansko vojsko.

90 milijonov litrov bencina in olja so uničili Francozi pred svojim umikom pri Le Havru in Rouenu.

Turška vlada je izjavila, da se ne smatra več vezana po pogodbi s Francijo in z Anglijo.

Vzdolž Dnevestra je zbrala Rusija 16 divizij.

Skoraj vse francoske ladje so odplule v Anglijo in v afriška pristanišča. Tako tudi francoska letala.

Islandijo so zasedle kanadske čete, ki bodo nadomestile angleške čete.

Angleži pripravljajo obrambo vsakega svojega mesta in učijo streljati tudi civiliste. 100 rušičev gradi sedaj Amerika.

Velik požar je divjal pretekli teden v japonskem Tokiu.

Štiri milijarde dinarjev za povečanje angleške vojne mornarice, zahteva ameriški poveljnik admiral Stark.

Uredbo o splošni delovni obveznosti za državne potrebe je izdala turška vlada.

Nesreča, ki je zadela Francijo, je samo ojačila odločnost Anglije v nadaljevanju vojne, trdijo angleški listi.

V Litvi so sestavili novo vlado po sovjetskih predlogih s Palechisom na čelu.

Grčija bo uvedla v kratkem nakaznice za kruh in druga živila.

Egiptovska vlada je prepovedala kakršne koli trgovske odnose med egiptovskimi in italijanskimi državljani.

Madžarska je bila vedno na strani Italije in Nemčije, je hotel izjaviti te dni predsednik madžarske vlade Teleky.

Francosko letalstvo je v dosedanjih bojih izgubilo 60% svojih aparatov, trdijo Italijani.

Obvezno vojaško službo je uvedla Nova Zelandija.

Anglija ima danes več letal kot v začetku nemške ofenzive, trdijo angleški listi.

Obsežno zaroto proti sedanji vladi so odkrili v Španiji.

Anglija ne priznava več Abesinije Italiji, so ugotovili te dni v angleški poslanski zbornici.

Zasedba Tangerja po Španiji je začasna, je izjavil španski konzul angleškemu zastopniku.

Nemška in italijanska vojska sta nestrpni in bi radi pomerili svoje sile tudi z Angleži, pravijo italijanski listi.

Tudi dve vojaški bolnišnici v Koblenzu so te dni bombardirali Angleži, trdi nemško časopisje.

10 torpedovk in 10 ladij za borbo proti podmornicam je Amerika odstopila Angliji.

Veliki oddelki vojaštva iz Avstralije so dospeli te dni v Anglijo.

Zbiranje sovjetskih čet vzdolž nemške meje služi samo obrambi Rusije, vedo poročati Angleži iz Moskve.

Vlado narodne obrambe je dobila te dni Amerika.

Bojati francoski Judje in levičarski politiki v skupinah beže v Španijo, odkoder nameravajo v Ameriko.

Nova maša na Ponikvah

(Julijska Benečija.)

Ponikve so čedna kmečka vas, ki se na južnem koncu Šentvitskogorske planote skriva med plodnimi njivami in travniki, med gostimi sadnim drevjem in med zelenimi grički. Leži okrog 600 m visoko, diha zdrav gorski zrak, nudi s svojo okolico vse polno mikavnih kotičkov in odpira v višine, na kateri se beli župna cerkev, prelep razgled. Ponočni, snažni domovi v vasi prišajo, da blva tod krepak, zaveden kmečki rod, ki je zakoreninjen v svojo zemljo pa prijazen in gostoljuben. Vse te vrline in prikupnosti delajo Ponikve vabljive in privlačne. Zlasti v poletnih mesecih krene zato marsikak izletnik v to blagoslovljeno stran. Kaj čuda tedaj, če so v nedeljo, 9. junija, ko so slavile Ponikve svoj novomašni praznik in so se košato in okusno odele v zelenje, v slavo loke in mlaje, med katerimi je kraljeval ovenčani enaintridesetmetrski, privrele trume sosedov sem gori v ta božji Kras. Prisopihali so dolinci iz Idrijske in Baške doline, prispeli so oni od evrolucijske strani in prisneljali so se po mehkih stezah in složnih kolovozih vrhovi niz Šentvitske gore in Pečin.

Vse te stotine in stotine vedrih gostov so se hotele ogreti ob novomašniškem slavu, ki je v naši deželni praznik vsega vernega ljudstva, in so se hotele napiti ponositnega veselja, katerega so domačini ta dan kar prekipovali. Za prilljono osemdeset let na Ponikvah ni bilo nove maše, umevno, da so se vašanji postavili in so bili židane volje. Novomašnik g. Albin Kranjc je sin

ugledne kmečke družine. Ima še šest bratov, od katerih gre najmlajši v peto šolo. Studiral je v Gorici in že kot študent izpričal bistrost duha in klenost značaja. Ko je v pestrem spredu spremljan od številnih duhovnikov in bogoslovcev pod vodstvom tolminskega dekana magr. I. Vodopivca despel do rodnega doma na grič do božjega hrama, ga je pri vходу prelepo pozdravila mladenka s krasno prigodnico s. Elizabete, potem pa domači cerkveni pevski zbor z mnogočno novomašniško himno. Zbor, ki je pel tudi mašo in vse druge obredne pesmi, zasluži vso pohvalo. Neumorno in požrtvovalno se je vežbal in dosežel res lep uspeh. Ko mu k temu čestitamo, samo želimo, da bi v pridnosti ne odnehal. Pridgal je šentvitskogorski župnik g. Ciril Munič krepko in učinkovito. Ganih je srca in izvajal solze. Ko je prikladal novomašnikov blagoslov za starše, za brate, za duhovščino in za vse vernike, je množica trepetala v ganotju.

Naj zaključimo! Nova maša na Ponikvah bo ostala vsem Ponikovcem in vsem, ki so jo doživeli, v globokem spominu. Bila je polna verske spodbude in vedre radosti. Staršem, ki so s trudom in žrtvami vzgojili novomašnika in gostoljubno pričastili njegove svate, želimo, da bi kljub vsem težavam sedanjih dni po osmih letih peljali še drugega sina pred oltar Gospodov, novomašnika pa Vsemogočni dodeli obilo blagoslova pri njegovem vzvišenem poslanstvu!

Slava orožniškega poveljstva v Belgradu dne 16. junija.

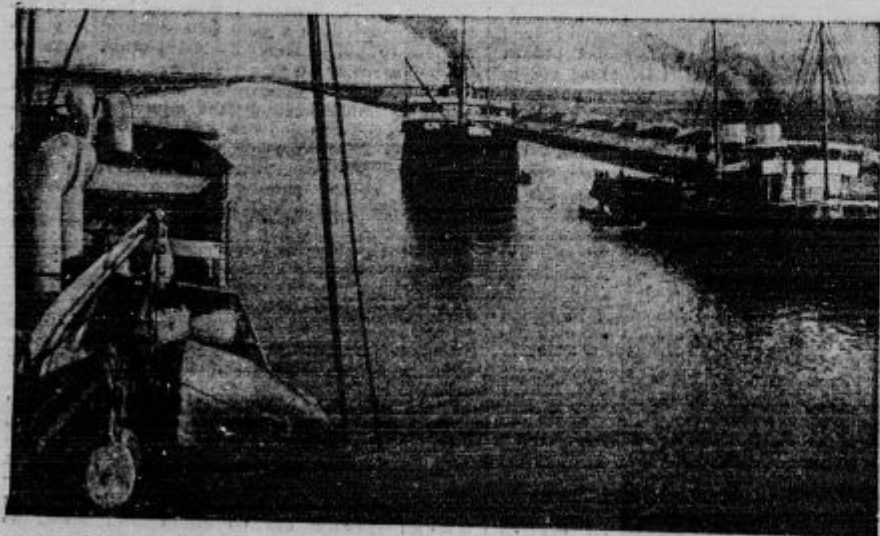
Kapelica čudodelne ostrabranske Matere bozje nad mestnimi vrati v Vilnu, katero so pretekli teden zasedli Rusi.

Krojni tečaj deklet v Virmašah pri Skofji Loki.

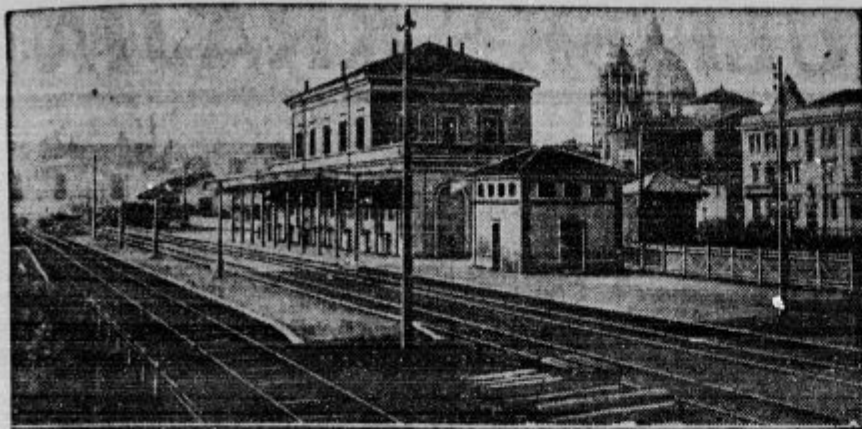

Stolnica v mestu Tunis.

Pogled na Saeški prekop, za katerega se je dolgo bila besedna borba med Anglijo in Italijo, a sedaj bo odločevalo orožje, kdo bo imel prvo besedo nad tem znamenitim prekopom.

Oh, te ženske! — Aučka kaže Nežki svojo sliko in pravi: »Ali se ti ne zdi, da sem na tej sliki neznanako grda in me je fotograf slabo zadel?« — Nežka: »Meni se zdi, da si dobro zadeta.«

Vatikanski kolodvor.

Nemški vojak ob grobu Napoleona v Parizu

Letalo, ki je strmoglavilo na tla in s tem za vedno pristalo.

Skupina francoskih ujetnikov. Na obrazih se jim kaj dobro razodevajo čustva ob tem iredntku.

Pogled na veliko francosko pristanišče Marseille, ki je največje francosko pristanišče in je imelo letno 15 milijonov ton prometa.

Ahuaza — kairsko letališče v Egipta.

Konje spravljajo na ladjo.

NOVICE IZ JULIJSKE KRAJINE

i Nova sv. maša. V nedeljo, 23. junija, so v Vrtojbi pri Gorici obhajali novo sv. mašo, ki jo je daroval tamošnji domačin g. Kazimir Kumar, ki študira višje bogoslovne štude v Rimu.

i **Ispraznjeni duhovniški mesta.** Zadnji uradni knez nadškofski list v Gorici prinaša obvestilo, da je razpisano mesto stolnega kanonika pri goriskem kapitu; mesto je izrazilo smrt blagopokojnega msgr. A. Bertola. Razpisana je tudi župnija Bilje, ki je osirotela s prerano smrtjo zaslužnega g. Cirila Jamarja. Prošnje je treba vložiti do 22. junija.

i **Poroča.** V Gorici sta se v ponedeljek, 17. t. m., poročila g. Stefan Kleindienst, fotograf, in gđ. Kristina Hvala, frg. sotrudnica. Bog daj srečo!

i **Tržaški list »Piccolo«** poroča iz Beograda, da Jugoslavija kaže veliko razumevanje zaradi razvoja tujega zunanje politike in ne skriva svojega zadovoljstva zaradi nevtiralnosti Turčije, kar še bolj okrepljuje mir na Balkanu. Pri tem je treba poudariti, da je Jugoslavija bila edina država Balkanskega sporazuma, ki je odkrito obsodila dogovor, ki ga je Turčija sklenila z zahodnimi velesilama.

i **V vojnem času mora biti civilno prebivalstvo disciplinirano.** To potrebno in umestno pravilo žitamo zadnji teden ponovno v časopisu in v razglasih oblasti. Kolikor se sami lahko prepričamo in kakor posnemamo po listih, se prebivalstvo Julijske Krajine točno pokori vsem discipliniranim in varnostnim predpisom. Javni lokali so povsod že ob 11 zvečer zaprti. Vsa mesta in tudi podeželje vestno sledi navodilom glede zalemitve in je ponosno res vsa dežela pogreznjena v temo. Le tu pa tam zasveti blede lučka kakega samotnega kolesarja ali pa motijo temino zasitje luči brzežnega avtomobila. Vsa postopja so do kraja zavila v temo in le po glavnih mestnih ulicah in na važnih križiščih je nekoliko razsvetljave. V jasnih nočeh dela samo neugnana ponočevalka luna uporno izjemo: ona mirno sveti in je brezbrizna za varnostne odredbe in vojni metež.

i **Poroča.** V nedeljo, 16. junija, se je v Trstu poročil znani kulturni delavec in pisatelj dr. Stan-ko Vuk z gospodično Danico Tomažičevo iz ugledne tržaške rodbine. Mlademu paru prav iskreno čestitamo in želimo veliko srečo!

i **Podvojitev trgovine z Jugoslavijo.** Dne 30. junija je v Rimu končal svoje delo jugoslovansko-italijanski stalni gospodarski odbor, kakor je bil v palači Chigi podpisán sporazum. Podpisala sta ga za Italijo senator Giannini, za Jugoslavijo pa pomočnik zun. ministra Pilja. V zapisku je točno izdelan načrt za gospodarsko izmenjavo z Italijo v prihodnjih šestih mesecih od 1. julija dalje. Po

doblenih podatkih je bil dosežen sporazum, da se dosedanja trgovinski promet v primerjavi z lanskim — podvoji. Pogajanja med jugoslovanskim in italijanskim trgovinskim zastopstvom so potekala v izredno prijateljskem razpoloženju.

i **Goriške češnje.** Smo sredi nalivahnejše kupčije s češnjami. Na goriški trg dovozijo in prinesejo Brici in Vipaveci vsak dan okrog 500 do 600 stotov sočnih češenj, ki so namenjene za izvoz. Vse blago gre v Nemčijo. Zadnje dneve minulega tedna se je nakupna cena za izvozno blago sukala med L 1.30 do 1.60 kg.

i **Novice iz Sp. Idrije.** Zadnje tedne razburja našo duhovnjo nevarnost, da bi bilo naše pokopališče, ki leži ob farni cerkvi, ukinjeno in bi morali svoje drage nositi zakopavati na oddaljeno novo pokopališče v Idrijo. Uverjeni smo, da odgovorni in odločujoči krogi tega ne bodo zahtevali in ukazali. Če v bližini naše vasi res ni mogoče dobiti primernega prostora za novo božjo njivo, potem nam naj bo vsaj dopuščeno, da sedanje pokopališče primerno preuredimo in ga še za naprej ohranimo. Stroške za to preureditev smo v glavnem že itak prevzeli nase. Časi res niso kar nič pripravljeni, da bi trpeli zaradi zaved, ki režejo do srca. Zato upamo, da bo našim željam ustrezelo! — V Srednji Kanoniji je umrl Franc Velikonja. Veselil se je, da bo v novembru praznoval svojo zlato poroko, pa ga je smrt prehitela in ga odrgala zalujoči družini! — V Sp. Idriji je zasul v Bogu Ignacij Lampe, nekdanji občinski odbornik; dočkal je 80 let. — Obema rajnkima naj sveti večna luč! — Vreme imamo za naše potrebe dobro, polja in travniki kažejo dobro. Bog nas varuj vseh uim!

i **Poroča.** V župni cerkvi pri Sv. Luciji ob Soči sta v sredo, 12. t. m., sklenila dosmrtno zvezo g. Mako Komac, posejilnični knjigovodja v Gorici, in gđ. Jadviga Taljat iz znane mostarske družine. Poročil ju je ženinov brat g. Vladko Komac, župnik v Ponikvah. Pri sv. maši je ubrano prepeval priznani svetolucijski cerkveni pevski zbor. Mlademu našemu paru obilo sreče in božjega blagoslova!

i **Umrl je čudaški samotar.** V Kanalu ob Soči je umrl, star 60 let, Anton Magajna. V svojih mladih letih se je veliko potikal po svetu in je s konji mešetaril tudi po Bosni, zadržal desetletja je pa preživel doma, kjer je bil splošno znan kot čudaški samotar. N. p. v m.!

i **Sekanje gozdov v Istri.** Istrski prefekt je izdal odredbo, s katero dočeluje, da mora biti vsi smrekovi lesi, ki bo posekan od 1. julija dalje v gozdovih istrske pokrajine in bo na deblu meril od 12 do 24 cm v premeru, na razpolago labinj-

skim premogovnikom, kateri ga neobhodno potrebujejo za podporno tramovje v rudniških jamah. Posekana debla se morajo pregledati na seči v gozdu in se pred pregledom ne smejo odpeljati drugam. Ukrovljena ali drugače skazana drevesa ter debla, tanjša ali debelejša od zgoraj naznačenih mere, bodo lastniki lahko svobodno prodali.

i **Prvi grob na novem pokopališču v Idriji** je dobil 51 letni Kranc Koter, mežnar pri Sv. Antonu. Par dni je dobri pokojnik, ki naj počiva v Bogu, kar sam varoval obsejni mirovdvor, sedaj je pa je dobil družbo. Pokojne so pripeljali na novo pokopališče z nrtvaškim vozom, ki ga je občina pred kratkim nabavila. Vse mesto je mnenja, da ta voz ni nič kaj primeren za Idrijo in da kaže prav malo okusa.

i **Smrt znanega trgovca.** V četrtek, 13. junija, smo v Gorici spremili k zadnjemu počitku gospoda Ignacija Savniga, ki je dosegel visoko starost 85 let. Bil je doma iz Bilj. Po poklicu je bil mehanik in puškar. Svoje obrti se je naučil v Budimpešti in je mnogo potoval. V osemdesetih letih so je naselil v Gorici in je bil družabnik znane tvrdke Savnik & Dekleva. Bil je izvrstna obrtnik in podjeten trgovec, poleg tega pa zaveden narodnjak in prijeten družabnik, ki je zelo rad stresal svoje dovtipe in skrbel za smeh. Ustvaril si je širok krog prijateljev in znancev. V povojnih letih se je po popolnoma umakni! v zatišje svojega doma. Pri svojih kratkih sprehodih je pa skore do zadnjega bil še vedno dobre volje in je povedal kako žaljivo. V nedeljo 9. junija ga je zadela kap, kateri je podlegel. Naj v miru počiva delavni mož! Naj zaključimo z zanimivo podrobnostjo: Pokojni Naco, tako so ga splošno klicali vsi, je pred desetletji prvi v Gorici prodajal gramofone.

i **Nov grob.** Po daljšem bolehanju se je za vedno poslovil g. Ivan Janežič, upokojeni policijski inšpektor v Gorici. Dosegel je visoko starost 79 let. Pred svetovno vojno je bil rajnik načelnik goriske policije in ena najbolj znanih oseb v Gorici. V službi strog in natančen, je bil po sredu dober in blagohoten mož. Zlikovci so se ga bali, razni objestni ponočnjaki, ki so poznali njegovo sreno, so mu pa večkrat napredli kako nagajivo. Zaradi svoje nepristranosti in ljubeznivosti je bil v vseh krogih spoštovan. Povojna leta je mirno preživel v krogu svoje družine, za katero je očetovsko skrbel. Časten spomin značajnemu možu, ki naj mirno počiva v Bogu. Zalujočim iskreno sožalje!

Francosi in Angličani so bili slepi, ker so do zadnjega trenutka zaupali, da bo Italija ostala izven sedanje vojne, pravi glasilo nemške vojske.

1936 novih admiralov in generalov je imenovala sovjetska vlada.

Sovjeti so uvedli v zasedeni Estoniji komunistični način vlačanja.

V baltičke države je dospelo dozdaj iz blizu dva milijona sovjetskih vojakov.

Nemirao vsemirje. Ako se po noči ozremo na zvezdasti posuto nebo, se nam zdi, da zvezde mirujejo. V resnici pa so zvezde nekaki vsemirski zrakoplovi, ki drvijo z neznanako brzino po vsemirju. Nikjer v vsemirju ni trdne točke, nikjer mirujočega telesa. Vso beži, se premika in dirja na vse strani. A vendar se nam zemljanom zdi, da se na nebu nič ne izpremeni v teku let, čeravno so naši zvezdoslovci izračunali, da drve nekatere zvezde z brzino do 500 km na sekundo! Izpremembe ne opazimo zaradi prevelike oddaljenosti zvezd od naše zemlje. Šele po tisočletjih bi opazili, da so se nekatere zvezde premaknile za malenkost na eno ali drugo stran, v primerjavi z luno za približno njeno širino. V vsemirju torej vse beži, dirja, izginja, se prikazuje. A ne tjavendaa, temveč po nekem strogem zakonu okrog središča rimske ceste.

Večni krog. »Pri dokletih nimam sreče, ker sem preroden. Vse se smeji moji nerodnosti.« — »In zakaj si tako neroden?« — »Ker se mi vse smeji.«

Podbrdo ob Bači

Otroci sorodnih staršev

Pred leti je bilo, ko sem nadučiteljevala ali upraviteljevala na neki dvorazrednici. Imela sem prvi razred. Otroci so bili šibki, revni in slabo nadarjeni. Kakih deset različnih priimkov je bilo in tako sem imela po tri ali štiri otroke v enem razredu, ki so se enako pisali. Na moja vprašanja, če so si istoimenski v sorodu, niso vedeli odgovoriti. Vsaki sosedu so rekli kuma, vsakemu očetu — vemu znanu kum. Zanimalo me je, odkod tolika nenadarnost učencev, med njimi je bilo celo nekaj pohabljajev. Odkod to? Saj ljudje ne pijo. Še za sol niso imeli denarja in v trgovini so kupovali za dva dinarja olja, za dva dinarja petroleja, po četrti kilograma sladkorja. Revščina vendar ne dela ljudi bedastih. Često prav nasprotno.

Ko smo imeli že mesec dni pouka, pride mati s svojim sinčkom, da ga vpiše. Pove mi, da sta bila z možem, ki je njen mali bratranec, nekje na Hrvaškem in da ni mogla prej vpisati in privesiti otroka v šolo.

Otrok je bil šibek, bled, plašen deček, gošča mu je ovirala pravilno dihanje. Sedel je v prvi klopi in je izgledalo, da z zanimanjem sledi pouku, a znal ni nič. Vedela sem, da je mesec dni šolskih zamud, in to v prvem razredu, velikc. Poučevala sem ga posebej, vsak dan po pol ure, tako da bi lahko v nekaj dneh doprinesel, kar je zamudil, in se skupno z drugimi učenci učil dalje. A dečku ni šlo in ni šlo v glavo. Kar je prvi dan znal, je drugi dan pozabil. Črke in številke ni ločil, o in e sta mu bili enaki znaki in isti črki. Torej en nenadarni več v velikem številu nenadarnih v razredu, zame pa novo razočaranje.

Neke nedelje popoldne, ko sedim skupno z županom in župnikom, me župan vpraša,

dano je bilo povelje, da bi napravil tudi tretji tabor, s katerega je pozneje neki Žid, spreten topničar, strahovito čedelaval Turke.

Ko so se tako razpredili, so odšli vsi veseli na večerjo k gospodu generalu podoljškemu, ki je slasti med tem razvedrilom častil gospoda Volodijovskega z odličnim mestom, vinom, jedmi in govorom, poudarjajoč, da bodo po obleganju potonci dodali naslov »mlega vitez« pridevek »kameneškega Hektorja«. On pa je izjavil, da misli zvesto služiti in se v ta namen z neko zaobljubo v stolnici zavezati; zato prosi škofa, da bi smel jutri to storiti škof, ki je videl, da utegne imeti ta zaobljuba koristne posledice za splošnost, je rad privolil. Drugo jutro je bila v stolnici slovesna služba božja. Udeležili so se je z zbranim in pobožnim arcem vitezi, blahta, vojaštvo in preprosto ljudstvo. Gospod Volodijovski in Kelling sta ležala z razprostrtimi rokami pred oltarjem. Kržiša in Baša sta klečali tik pod stopnicami in jokali, ker sta vedeli, da utegne ta zaobljuba v nevarnost spraviti življenje njenih mož. Ko je bila maša končana, se je škof obrnil z monstranco k ljudstvu. Tedaj je mali vitez vstal, pokleknil na oltarno stopnico in rekel z ganjenim, toda mirnim glasom takole:

»Za posebne dobrote in prav posebno varstvo, ki mi ga je naklonil Gospod Bog najvišji in Njegov edinorojeni Sin, mi narekuje srce prav tako posebno hvaležnost. Zato se zaobljubljam in prisegam, da kakor sta On in Sin Njegov meni pomagala, tako bom tudi jaz do poslednjega diha branil sveti Križ. In ker je poveljstvo nad stariim gradom meni poverjeno, ne spustim, dokler bom živ, in bom mogel s rokami in koleni gibati, poganškega sovraznika, v nečistosti živečega, v grad, se ne umaknem z obzidja in ne zatakem bele zastave, tudi če bi prišlo do tega, da me ruševine pokopljejo pod seboj... Tako mi pomagaj Bog in sveti Križ — Amen!»

Svečana hišina je nastala v cerkvi, nato se je začel Kellingov glas:

kako sem zadovoljna z učenci. »Ker ste me odkrito vprašali, bom pa še jaz odkrito povedala. Čudim se, odkod ta nenadarnost otrok. Starši so videti zdravi, niso pijanci, a otroci vendar tako slabo napredujejo v šoli. Kje je temu vzrok?»

»Kje, jaz prav dobro vem«, pravi župnik. »Poglejte, gosposdična, kje leže vasi? Petnajst kilometrov od tu so ljudje druge narodnosti, deset kilometrov v nasprotni strani ljudje drugega jezika. Naši ljudje se ne selijo. Fantje ne iščejo deklet pri sosedih. Sami so v teh vaseh in teh par družin je vse v krvnem sorodstvu med seboj. Včasih sega sorodstvo v četrto, peto koleno, a sorodstvo je le in vse

† Pisatelj Matija Malešič

Davi je dospelja iz Škofje Loke vest, da je v najljepši moški dobi nenadno umrl okrajni glavar in znani slovenski pisatelj Matija Malešič. Pokojnik je bil doma iz Bele krajine ter je služboval med drugim tudi v Metliki in v Logatcu. Kot pisatelj je sodeloval v glavnem pri »Domu in Svetu« ter pri »Mladiku« s povestmi »Kruh«, »Oj tam za gor« in drugimi. Pred nedavnim je dobil nagrado »Doma in Svetu« za svoj roman »Škratno nebo na vzhodu in zahodu«. Bil je blagega značaja, dober družabnik, kremenit, prijeten človek, ki ga je bil vesel vsak, kdor se je imel priliko z njim seznaniti. Naj mu bo lahka slovenska zemlja, ki jo je imel od srca radi!

Nova mesta za ban. cestarje

Kraljevska banaska uprava je razpisala nova mesta z banovinske cestarje in sicer takole: po eno službeno mesto pri okrajnih cestnih odborih v Murski Soboti ter v Ormožu, po dva službeni mesti pri okrajnih cestnih odborih v Ptujju, v Crnomlju, v Logatcu, v Gornjem gradu, v Škofji

družine so v bližnjem ali daljšem krvnem sorodstvu. Zato tudi več istih imen, zato tudi toliko slabih glav v šoli.»

Spoznala sem, da je to resnično. Rodovi gredo iz desetletja v desetletja, sorodna, četudi daljna sorodna kri se meša s sorodno in tako nastopa duševna in telesna zaostalost in oslabiljenost. Na neštetihih zgledih, zdravniško dokazanih, vidimo, kako silno slabo je za potomstvo, če sta si oče in mati v sorodu, četudi daljnem.

In ko Cerkev zabranjuje zakone iz krvnega sorodstva, prav dobro ve, zakaj jih zabranjuje. Zato je prav, da starši dobro premislijo, kadar može svojo hčer ali ženijo sina. Saj mož in žena, kakor hitro se poročita, ne bi smela živeti samo zase, temveč tudi za potomstvo. — Iv. S.

Loki, v Brežicah, v Kočevju, v Dolenji Lendavi, mesta pri okrajnih cestnih odborih v Litiji, v Slovenjgradu in v Kamniku ter štiri službena mesta pri okrajnem cestnem odboru v Mariboru. Prosilci za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2 uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 50 let.

Lastnoročno pisane in s banovinskimi kolkom za 10 dip kolokovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolikovanimi prilogami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje bolško pričevalo, dokazilo o oduženju kadrovskega roka, zdravniško spričevalo, navratveno spričevalo, potrdilo pristojnega oblasti, da niso bili obojeni zbor kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti, je vložiti najkasneje do 10. julija 1940 pri okrajnih cestnih odborih.

Tri četrtine francoskega ozemlja je zasledenega po Nemcih in Italijanih.

Premirje med Francije in Italije je bilo podpisano 24. junija ob 19.15 v vili »Incisac« pri Rimu.

In začela se je tresti od razburjenja; tudi mali vitez je bil zelo vznemirjen. Zolte brčice so se mu za trenutek premikale naprej in nazaj, slednjš je rekel:

»I lo, Baška... treba je bilo, no!...«

»Najrajši bi umrl« je rekla Baša.

Ko je mali vitez to slišal, je začel še hitreje migati z brčicami; ponovil je še nekolikokrat: »Ti ho, Baška... tiho!« — napoved pa je, da bi pomiril nad vse ljubljeno ženo, spragovoril tako:

»Saj se spominjaš, kaj sem rekel, ko te mi je Gospod Bog vrnil: rekel sem tako-le: »Kolikor je v moji moči, da Te zadovoljim, Gospod Bog, toliko Ti obetam. Po vojni ti postavim kapelico, če ostane živ, toda ob času vojne moram kaj znetnega izvršiti, da Te ne nakrmim z nehvaležnostjo.« Kaj pomeni čas tam! Malo je tudi to za tako dobroto! Prišel je čas! Ali se mar spodobi, da bi Odrašenik rekel: »Obljuba — le beseda ljuba?« Prej naš me pobije kamenje gradu, kakor da bi prelomil viteško besedo, dano Bogu! Treba je bilo, Baška — in to je vse! ... Zaupajva, Baška, v Boga!...«

LI.

Še istega dne je odrinil gospod Volodijovski s prapori na pomoč gospodu Vasilkovskemu, ki je bil skočil k Hrinjčku, ker je prišla vest, da so Tatarji tam vpadli na vrat na nos in zdaj ljudi večeje in živino jemljejo, vasi pa ne pošljajo, da se ne bi razvedelo. Gospod Vasilkovski jih je takoj popolnoma pobil, plien odvzel in nabral ujetnikov. Te je gospod Volodijovski peljal v Zvance in naročil gospodu Makovicckemu, naj jih izpraša in njih izjave po vrsti zapiše, tako da bi jih lahko poslali hetmanu in kralju. Tatarji so izpovedali, da so po perkulabovem povelju prekorajšili mejo; v pomoč jim je bil dodeljen ritmojster Stingan z Vološo. Niso pa mogli povedati, čeprav so jih prikopali, kako daleč utegnili bili v tem trenutku turški cesar z svojo vojno silo, ker so bili s neurejenimi krdeči naprej in niso držali zveze s celim taborom.

(Dalje.)

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat 5 din. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov, oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe. Pristojbina za male oglase se plačuje v naprej.

Hlapca

za poljaka dela sprejemem. Plača do 400 din mesečno. Roče Franc, mesar, Ljubljana — Moste, Zaloška cesta.

Sadni mošt

18 litr dobroga mošta, najraje hrškovega, kupim. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »Točence« 9412.

Mlado kravo

6 do 7 mesecev brejo, dobro mlekarico, kupim. Somrak Marija, Zaloška c. 16, Ljubljana — Moste.

Hlapca

za kmečka dela sprejemem. Vodnikova 111, Ljubljana.

»REALITETA«

posredovalnica nepremičnin (za hiše, vile, parcele, gozdove, posestva itd. je samo v Presernovi ulici 44/I, nasproti glavne pošte. Telefon 41-26. Postuje hitro in solidno. — Vse informacije so brezplačne. Prepričajte se!

Fanta

za kmečka dela sprejemem. Zorman. Mala vas 4, p. Ježica.

Dekle ali hlapca

sprejme na kmetije Miha Maro, Tomačevo št. 15 pri Ljubljani.

Mlatilnico

na motorni pogon, teško 1300 kg, v prav dobrem stanju, prodaja Kmečka gospodarska zadruga Zg. Siska.

Gozd

kupim v Belli Krašnji ali na Notranjskem. — Ponudbe na upr. »Domoljuba« pod »Čorže« št. 9415.

Kupujemo

lipove cvetje in vna ostala zdravilna zelišča po najvišji dnevni ceni. Kmetijska zadruga Črnomelj.

Usnje

domaćega izdelka nudi na jugoedneje obrtnikom in kmetovalcem L A V R I C, usnjarna, St. Vid pri Stični.

Gepelj

36 obratov — dobro ohranjen, prodaja Dolinar Franc, Zabnica št. 20, p. Škofja Loka.

Krava

z drugim teljekom, dobra mlekarica, napredaj. J. Cuzak, Sadija vas 4, p. Dobrunje pri Ljubljani.

Čevljarskega vajenca

sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. — Ivan Avbelj, Devica Mar. v Polju št. 74.

Majhno posestvo

z gospodarskim poslojem — zraven za pol joha zemlje, prodam pri banov. cesti en četrt ure od fare Dobrnice na Dolenjskem; bližnja postaja Trebnje. Franc Glavan, Zelezno 13, pošta Dobrnice.

Fanta

vajenega mošča, krmiljenja krav in ki zna kositi, sprejemem z dobro plačo. Pisemne ponudbe upravi »Domoljuba« pod št. 9030.

Mesto

trgovskega sluge

dobi mlad fant z dežele, kateri je dovršil šolo z dobrim uspehom in ima veselje do dela v trgovini. — Pogoji: zdrav, pošten, abstinent. Ponudbe s sliko in spricovalom na upr. Domoljuba pod »Stalno« št. 9415.

Hlapca in služkinjo

takoj sprejemem na kmetijo. Plača 350 din na mesec. — Zobjek Franc, Rudnik, Ljubljana.

Posestvo

kupim na Dolenjskem. Ponudbe na upr. »Domoljuba« pod »Dolenjsko« št. 9415.

Moške obleke

perilo in vasa oblačila po priznane niskih cenah si nabavite pri Preskerju - Sv. Petra cesta 14 — Ljubljana.

Čevljarskega vajenca

sprejme Pašk Jože, čevljar, Lobček (nova hiša), p. Grosuplje.

Slovenski dom

JB NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 UR STANE Mesečno samo 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROCITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLN NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPIŠIŠKO UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ STRVILNE LISTA NA OGLED.

Trden sklep. Groga se je zaklel, da se bo več zaužil alkohola, čeprav se ga dotlej ni branil. Pa pride prihodnje nedeljo v svojo postilno. Gostilničarka je svojega »jogra« doma poznala in ga vpraša: »Kaj bi rad, Groga?« — Groga: »Čaj!« — Gostilničarka: »Z rumom ali brez?« — Groga: »Brez — brez — čaj!«

Kdor svoj materil jezik zavre ter ga pozabi in zapusti, je zmedenemu pijanca podoben, ki slati v prah potepta in ne ve, koliko škode si dela.

Dobesedno jo je razumel. Prvi: »Kam pa tako tečeš s tema dvema gramofonoma?« — Drugi: »K tašči! God ima in poklonim ji tu dva gramofona.« — Prvi: »Zakaj pa kar dva?« — Drugi: »Zadnjič je nasreč rekla, da bi dala za gramofon pol življenja.«

Pred sodiščem. Sodnik: »Vi tedaj priznate, da ste tožniku pripeljal klobaf? Imate še kaj pripomniti?« — Toženc: »Hm, če dovolite, gospod sodnik, še dve ali tri klobafe bi na rad dal.«

Dobro domačo pijačo brez dodatka pravega sadjeca naredite z **Jablicom** iz drogerije Ivan Kams, Ljubljana, Sebatičarj Zavoj Din 20 —, poštno posebej.

Težak poklic ima detektivi. V Ameriki se je pripetilo sledeče: Dve mladi dekleti sta pobegnili z doma v večje mesto. Očeta sta takoj alarmirala najbližji detektivski urad, ki je poslal dva uradnika stikat za dekleti. Še prej sta dobila namig, naj se brigata predvsem za plesišča. Detektiva sta se mudila v mestu tedna dni, se udeležila vseh plesnih zabav, obiskala vse bare in dekleti končno res našla v neki plesni dvorani. Tako sta poklicno preplešala celih sedem dni, da sta prišla do cilja.

KOLESA prvovrstna nudi po reklamnih cenah

trgovina: Podobnik Franc, Rudnik 125- Ljubljana (poleg gasilkega doma)

Otroški jezik. Karlček je dobil od strica za god orglice. Ko pride stric spet na obisk, se mu Karlček apodobno zahvali za darilo. Stric: »Kaj bi se za tako malenkost toliko zahvaljeval?« — Karlček: »Tudi jaz tako mislim, pa je mamica za vsak način hotela, da se ti moram zahvaliti.«

Gnojnice črpalke GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabl, 10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje Podrčaj Ciril, ig 147 pri Ljubljani

Stopnjevano vprašanje. Mož ženi, ki nosi umetno lasuljo: »Kako le moreš nositi lase, ki jih je prej nosila druga oseba?« — Žena: »In ti, kako le moreš nositi čevlje, ki jih je prej nosilo drugo tele?«

Močtova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo a malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekla za 150 litrov din 20,—, po pošti din 40,—, 2 steklenici po pošti din 65,—, 3 steklenice po pošti din 85,—.

Prodaja Gregorija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1 Na deželi pa zalitevajte Mostin pri Vašem trgovcu ali zadrugi.

Malj diplomat. Beno pride ob koncu šole domov in pravi očku: »Očka, bodi vesel! Drugo leto ti ne bo treba vaze kupiti novih knjig!« — Očka: »Zakaj pa ne?« — Beno: »Padel sem in pojem prihodnje leto še enkrat v drugi razred.«

Preklic

Podpisana Mana Rozman, posestnica, Čirčiče 56-p. Kranj, preklicujem in obžalujem vso žaljivo besedo, katere sem izrekla o gg. Srebrnjak Jerneju in Mariji, posestnikov iz Čirčiče št. 78 ter se jima zahvaljujem, da sta mi izgovorjene žaljivke odpustila in odstopila od tožbe.

Kranj, dne 20. junija 1940.

Mana Rozman.

»Domoljub« stane 30 din za celo leto, za inozemstvo 60 din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inserate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 46-84. Izdajatelj: dr. Gregorij Prečjak. — Urednik: Jože Košiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Jože Kramarič.